

Miklós katonája vagyok... Számoljanak be a gyermekek, ki mit hallott rádióan a felszabadulás és bevonulás felejtetetlen pillanataiból!

Ha így sikerült a nemzeti érzést elébük tárunk s azt a tanulók lelkében meggyökereztetnünk, a vállalkozó egykét legjobb tanuló tanulja meg a költeményt s valamelyik iskolai ünnepélyen adja elő szépen. A felújított költemény újra rezonálni fog a gyermekek lelkében, ami csak még jobban elmélyíti a hatást, amit nem lehet eléggé mélyen belevésni ma minden magyar gyermek szívébe-lelkébe!

(V. L.)

Gazdasági ismeretek

IV. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Őszi teendők a konyhakertben.

Nevelési cél: A gazdasági érzék és gondolkodás fejlesztése.

I. Előkészítés. Kivonulás az iskola konyhakertjébe. Beszélgetés a konyhaketről, annak műveléséről, beosztásáról, hasznáról.

Szóba kerül itt a konyhakert területének kihasználása, a vetésforgó, trágyázás.

Célkitűzés: Beszéljünk ma arról, mik az őszi teendők a konyhakertben?

II. Tárgyalás. (Közös megbeszélés alapján.)

A konyhakertnek trágyázásra kerülő részét ősszel trágyázzuk meg és azonnal ássuk le a trágyát. A konyhakert többi részét is még a fagyok beállta előtt fel kell ásni. A felásott földet csak akkor szabad elgereblyézni, ha azt még az ősszel bevetjük.

Ősszel vetjük a téli salátát, a korai spenótot és a fokhagymát.

A téli saláta magját Szent István-nap körül (sűrűn szórva vetjük el. A 3—4 levelű palántákat aztán októberben palántáljuk 25 centiméter sor- és növénytávolságra. Ültetéskor jól megöntözzük.

A spenót magját szeptemberben vetjük 20 centiméter sortávolságra. Ősszel és tavasszal kigyomláljuk. Kora tavasszal a spenót levelei adják az első zöldfőzeléket. Fejlődő gyermekek legegészségesebb vérképző tápláléka. Korán felmagzik. Utána még tavaszi vetésű növényeket vethetünk.

A fokhagyma-gerezdeket szeptemberben vagy márciusban 20 centiméter sor- és félannyi növénytávolságra dugdossuk el. Tavasszal gyomláljuk és sekélyen megkapáljuk. Szárát érés előtt épp úgy, mint a vöröshagyma szárát, letapossuk. Juliusban szedjük fel.

A konyhakerti növények téli eltartása.

A konyhakerti növények közül leginkább a következőket szoktuk termelni (vidékenként más):

1. A hagymaféléket felszedésük után vagy koszoruba fűzzük és felakasztjuk, padláson megszárítgatjuk és száraz, fagymentes helyen rakásra hányjuk. Nagytermelők a jól kiszáradt hagymát prizmába is szokták rakni, úgy, mint a burgonyát.

2. A hüvelyeseket megérés után kicsépeljük, kiostáljuk vagy szeleljük és ha jól kiszáradtak, zsákba tesszük. A babot zölden is eltehetjük. Ekkor előbb sós vízben megfőzzük s azután ecetes vízbe rakjuk. Sokan a zöldbabot megaszalják és úgy tartják el télire.

3. Az uborkát sós vízbe vagy ecetbe téve tesszük el télire. A sárgadinnye és a tök némely fajtái száraz, hűvös, fagymentes helyen sokáig eltarthatók.

4. A paradicsomot úgy tesszük el télire, hogy megfőzzük, levét és húsát lószőrszítán keresztül nyomkodjuk, majd üvegekbe öntjük, pergamentpapirossal jól lekötjük s végül vízben pároljuk.

5. A fejes káposztát hordóban savanyítjuk, vagy pedig ásónyom mélységű gödörbe rakjuk és leföldeljük. A földréteg fölé szalmás trágyát terítünk, hogy meg ne fagyjon. Utóbbi módon rakjuk el a többi káposztaféléket is.

6. A gyökérféléket friss homok között rétegenként helyezzük el. A sárgarépa leveleit a magnyerésre alkalmas szép tövekről lecsavarjuk, a többiekről pedig a gyökérfejjel együtt levágjuk. A petrezselymet úgy rakjuk el, hogy a zöldje kiálljon, akkor egész télen át lesz zöldpetrezselymünk.

III. Megbeszélés. Miért nem trágyázzuk meg egyszerre az egész kertet? Hogyan teszük el nálatok télire a zöldségféléket? Miért kell évről-évre friss homokba tenni a gyökereket? (A régi homok száraz, azért fonnyasztja a gyökereket, azután rothasztó baktériumokat tartalmaz s így megfertőzi az egészséges gyökereket!)

Történelem

V. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Kik lakták hazánk földjét a honfoglalás előtt?

Nevelési cél: A történelmi gondolkozás kifejlesztése.

I. Előkészítés. A negyedik osztályban tanultak felújítása, különös tekintettel a szülőföldi történelmi vonatkozásokra.

II. Tárgyalás. a) A Kárpát-medence a magyarok honfoglalása előtt.